

Нека почително се поклонимъ прѣдъ този величавъ образъ, единъ отъ най-хубавитѣ и най-внушителнитѣ отъ епохата на народното ни възраждане.

Участието на Сливенъ въ литературата ни въобщо и въ общественитѣ начинания.

Сливенскитѣ книжовници до освобождението.

Още по-рано забѣлѣзахме, че намъ сж неизвѣстни трудоветѣ на манастирскитѣ братя въ Сливенската „Св. Гора“, но, на всѣки случай, сжществуването на такива не може да се откаже. Намѣрениятъ въ Жеравна и споменатъ отъ Венелинъ цѣлъ сандѣкъ съ ржкописи, нѣкои отъ тѣхъ списвани до 1400 г., очевидно ще е съдържалъ и нѣкои духовни трудове на сливенци. Единението на патриарха Теодосий съ сливенскитѣ калугери и съ просвѣтителния кржгъ на Парория ще крие нишка отъ нѣкои оригинални или прѣводни сливенски трудове, но за жалость, даже и прѣдъ възможността на шо-годѣ сливенско житие, ние сме принудени да се примиримъ съ мисълта за „наличность“ на нѣщо „липсало“ или „изгорено“. (Единъ старъ сливенски даскалъ ни разправяше, че имало нѣкакво си *Сливенско житие* за Св. Тодоръ отъ Тиронъ(?). Въ него се казвало, че най-стариятъ Сливенъ билъ въ днешнитѣ Айвалж-деренски лозя и сжществувалъ още прѣди покрѣстването на българитѣ. За сждбата, обаче, на това житие — нищо не се знае, но фактъ е, че въ Сливенъ дѣйствително има паметникъ на името на Св. Тодоръ—*аязма* съ това име въ Селището — съ слѣди още отъ сръднобългарското царство).

Като писани паметници, отнасящи се сжщо за Сливенъ, ако не и работени въ самия градъ, могатъ да се посочатъ разнитѣ грамоти или хрисовули (фермани прѣзъ робството), съ които респективно царетѣ ни и турскитѣ султани сж създавали или потвърждавали разни правдини на извѣстни личности, фамилии или институти въ Сливенъ. (Създаване на примѣръ „соколничество“, „войниклъкъ“, „дервентджийство“ и т. н.; издаване ферманъ за поселването на единъ отъ кварталитѣ на града, условията за това и т. н.). За такива хрисовули и фермани споменува Селимински, вуйката на когото, х. Гендо, ги прибралъ, „за да не се изгубятъ“, обаче днесъ тѣ сж загубени.

Прѣселването на сливенци прѣзъ 1830 г. въ Влашко и Русия помита и разпилява сума цѣнности. За по-извѣстенъ сливенски трудъ се посочва отъ сжщия Селимински исто-